

Fylkestingets behandling av sak 8/2020 i møte den 04.02.2020:

Vedtak:

Forslag framsatt i møtet:

Behandling:

Fylkesordførers besvarelse:

Vi er opptatt av å motivere ungdom til å søke yrkesfag. Innlandet fylkeskommune arbeider derfor målretta for god kvalitet slik at elever og lærlinger får relevant fagopplæring i et godt læringsmiljø. Det krever også tett dialog med partene i arbeidslivet, slik at vi tilpasser våre opplæringstilbud i tråd med det som arbeidsgivere etterspør.

Opplæringsloven definerer rammene for opplæring i bedrift. Alle lærekontrakter har en fastsatt sluttdato. Fag-/svenneprøven skal være avholdt innen læretidas utløp, men ikke tidligere enn tre måneder før utløpsdato. Læretida kan forlenges ved avtale, for eksempel dersom lærlingen ikke er klar til å gjennomføre prøven, som følge av ved sykefravær eller permisjon i læretida, eller som følge av at lærlingen ikke har bestått første gangs fag-/svenneprøve. En utvidelse av læretida kan altså foretas både før og etter at lærlingen har gjennomført første gangs prøve. En forlengelse må uansett baseres på frivillighet mellom partene. Fylkeskommunen har ingen mulighet til å pålegge lærebedriften eller lærlingen en slik forlengelse av læretida, verken før eller etter førstegangs prøve er avlagt.

Heldigvis er det slik at de aller fleste lærlinger består fagprøven. I Innlandet gjennomførte 1288 lærlinger fag-/svenneprøve i 2019. Av disse bestod 94 prosent av lærlingene. Dette er svært gode resultater dersom man sammenligner med andre opplæringsordninger.

Dersom en lærling ikke består på første gangs prøve kan lærlingen melde seg opp til ny prøve innen seks måneder etter første prøveavleggelse. De fleste lærebedriftene lar lærlingene få fortsette i bedriften fram til prøve nr. 2 gjennom en frivillig forlengelse av læretida. Men det vil fra tid til annen forekomme at lærebedriften ikke ser seg i stand til å forlenge lærekontrakten, eller at lærlingen ikke ønsker å forlenge kontrakten fram til prøve nr. 2 kan avholdes. Lærlingen har uansett krav på å få gjennomføre en andre gangs prøve, enten ved den opprinnelige lærebedriften eller i regi av fylkeskommunen ved en skole eller prøvestasjon. Det presiseres at det ikke ytes lærlingtilskudd under denne type forlengelse. Lærlingens rettigheter mellom første og andre gangs fag-/svenneprøve er de samme som elevs rettigheter mellom skoleslutt/eksamen og påfølgende kontinuasjonseksamen.

Fylkeskommunen har årlig dialogmøter med opplæringskontorene og lærebedriftene med fokus på kvalitet i opplæringen. Her følges spesielt gjennomføringsresultatene opp og hvilke tiltak bedriftene iverksetter for å hjelpe lærlinger som ikke har bestått fag-/svenneprøven. Det er kun unntaksvis at et opplæringskontor ikke kan tilby en frivillig forlengelse av lærekontrakten mellom første og andre gangs prøve, enten i den opprinnelige medlemsbedriften, eller i en annen bedrift i deres opplæringsfellesskap.

Fylkeskommunens oppfølging prioriterer kvalitetsarbeidet i lærebedriftene; at de driver pedagogisk god opplæring, at de har gode systemer for å vurdere og kvalitetssikre opplæringen underveis, og at bedriftene sikrer et har et godt læringsmiljø for alle.

Med utgangspunkt i de resultatene vi har i denne opplæringsordningen, er det ikke vurdert behov for å utvikle et særskilt oppfølgingsregime for å ivareta lærlinger som ikke har læreplass fram til andre gangs prøve. Imidlertid vil fagrådgivere ved fagopplæringsenheten veilede slik at man finner gode løsninger med utgangspunkt i den enkeltes behov.
